

Ὁρθόδοξες Μοναχικὲς Ἐμπειρίες

■ «Εἰκόνες Πραότητος»

Ὁ Ἱερομόναχος μεγαλόσχημος π. Δανιὴλ (Θεόδωρος Σάντου)*

Μέρος Α΄.

Ζοῦσα στὰ χρόνια 1936-1937 στὸ Μοναστήρι Τσερνίκα, δίπλα στὸ Βουκουρέστι, ὅπου ἤμουν μαθητὴς στὴν ἐκεῖ Μοναχικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή· κάπου-κάπου, τὴν ἀνοιξί, τὸ φθινόπωρο, ἐρχόταν ὁ πατὴρ Γαλακτίων μὲ μερικοὺς φίλους.

Συγκεντρωνόμασταν ὅλοι οἱ μαθητὲς κάτω ἀπὸ μίᾶ μεγάλη καρδιά, πού εἶναι στὸν περίβολο τῆς Μονῆς καὶ ἕνας κύριος, ντυμένος κομπᾶ καὶ μὲ κοντογένειο, μᾶς μιλοῦσε γιὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαμε ἀκούσει οὔτε στὸ Μοναστήρι, ὅπου γιὰ μερικὰ χρόνια ἤμουν Δόκιμος, καὶ οὔτε οἱ Καθηγητὲς τῆς Σχολῆς δὲν μᾶς τὰ ἔλεγαν. **Μ**ᾶς ὠμιλοῦσε γιὰ τὶς πνευματικὲς καλλονές, πού συχνὰ συναντῶνται στὸ Ἅγιον Ὅρος, γιὰ τὰ χειρόγραφα τῶν Μοναστηριακῶν Βιβλιοθηκῶν, γιὰ τὴν Φιλοκαλία, γιὰ τὴν νοερὰ Εὐχή τοῦ Ἰησοῦ. **Μ**οῦ ἔμεινε ἀνεξίτηλη στὴν μνήμη μου ἡ μορφή τοῦ Ἁγίου Καλλίστου, ἐπίσης καὶ τοῦ ὄργανοπαίκτη, πού, σκυμμένος ἐπάνω στὸ λαοῦτο του, ἤθελε, μὲ τὴν γλυκύτητα τῆς μουσικῆς, νὰ μᾶς τραβήξῃ τὴν προσοχή ἐπάνω στὴν νοερὰ προσευχή.

Αὐτὸς ὁ κύριος ἦτο ὁ Θεόδωρος Σάντου, συγγραφεύς, κατόπιν Ἱερομόναχος Ἀγάθων καὶ στὸ τέλος μεγαλόσχημος Δανιὴλ. **Α**ργότερα εἶχα τὴν χαρὰ νὰ συμβιώσω μαζί του στὸ

Μοναστήρι του Ἁγίου Ἀνθίμου Βουκουρεστίου καὶ νὰ συναντώμεθα συχνὰ σὲ περιοχὲς τῆς Μολδαβίας, ἰδιαίτερα στὴν Μονὴ Σλάτινα καὶ στὴν Σκῆτη Παρέου, ὅπου ἦτο Ἡγούμενος στὰ τέλη τῆς ζωῆς του.

Ἔνας ἐραστὴς τῶν πνευματικῶν ἀπολαύσεων, ἕνας ἀκαταπόνητος κυνηγὸς τῶν βαθειῶν καὶ λεπτῶν πνευματικῶν καταστάσεων, προικισμένος μὲ τὸ χάρισμα τῆς προοράσεως καὶ τετρωμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς πνευματικῆς ζωῆς, στὰ ὁποῖα δόθηκε μὲ ὀλόκληρη τὴν ὕπαρξί του. **Ἔ**τσι τὸν ἐγνώρισα τὸν π. Δανιήλ. **Π**άντοτε μὲ ἕνα βιβλίο στὸ χέρι, νὰ σκέπτεται καὶ νὰ γράφει, μὲ μία λεπτότητα καὶ ἕνα βάθος στὶς σκέψεις του, μὲ τὴν ωραία ἀκουστικὴ τῆς φωνῆς του καὶ πλουτισμένος μὲ ἄφθονα φιλοκαλικά χειρόγραφα, χειρόγραφα μὲ τὰ ὁποῖα ἦτο κυριολεκτικὰ ἐρωτευμένος.

Στὴν ζωὴ του σὰν λαϊκὸς εἶχε τὴν διεύθυνσι ἐκδόσεως ἑνὸς περιοδικοῦ καὶ συνεργαζόταν σὲ πολλὰ ἄλλα. **Εἶ**χε γράψει τόμους μὲ ποιήματα, τοὺς Χαιρετισμοὺς τοῦ Ὁσίου Δημητρίου τοῦ Μπασαράμπ, ἐνῶ κατόπιν σὰν Μοναχὸς ἐπιδόθηκε στὴν νοερὰ προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ καὶ στὴν ἐσωτερικὴ του πνευματικὴ ἀναγέννησι, στὴν καθαρότητα τῶν λογισμῶν του, τῶν αἰσθήσεών του, τὰ ὁποῖα «ἐτόρνευε» μὲ τὴν τριάδα τῶν Χαιρετισμῶν: τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἀδιαλείπτου πηγῆς τῆς νοερᾶς προσευχῆς, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πατρὸς τῆς προσευχῆς καὶ διδασκάλου τῆς πνευματικῆς ζωῆς, καὶ τοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου Καλλινίκου, ποὺ εἶναι μία ρουμανικὴ εἰκόνα ὑψηλῆς πνευματικότητος. **Ἦ**το ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Χριστιανικῆς Κινήσεως: **«Τὸ ἀναμμένο πῦρ»** τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἀνθίμου.

Ἐραστὴς τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς γαλήνης, πρὸς τὰ γεράματά του ἀποσύρθηκε σὲ ἕνα ἡσυχαστήριον στὰ βουνὰ Παρέου, σὲ ὑψόμετρο 1.000 μέτρων, τὸ ὁποῖο ἀνεκαίνισε, καὶ διηύθυνε ἐκεῖ ὁμάδα περίπου 20 Μοναχῶν, ἐραστῶν τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς προσευχῆς.

Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἐρχόταν πολὺς κόσμος, ἀπὸ μεγάλες ἀποστάσεις νὰ ἐξομολογηθῆ καὶ νὰ ἀκούσῃ διδακτικὸ καὶ ψυχοφελῆ λόγο ἀπὸ τὸν π. Δανιήλ. **Τ**οὺς ἀπλοὺς ἀνθρώπους τῆς Χώρας τοὺς δεχόταν καὶ τοὺς συμβούλευε μὲ πολλὴ χαρὰ.

Από αυτούς όμως, πού ἤρχοντο περισσότερο ἀπὸ συνήθεια καὶ περιέργεια, ἐγνώριζε νὰ λυτρώνεται μὲ εὐγενῆ τρόπο. Ἔτσι, κάποτε ἦλθαν μερικοὶ κύριοι ἀπὸ μία πόλι, οἱ ὁποῖοι συμπτωματικὰ συνάντησαν πρῶτον στὴν αὐλὴ τὸν π. Δανιήλ. Ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐγνώριζαν, τοῦ ἀπηύθυναν τὴν ἐρώτησι:

– Πάτερ, ἀκούσαμε ὅτι εὐρίσκεται ἐδῶ ἓνας ἡσυχαστὴς πού λέγεται Δανιήλ· θέλαμε νὰ τὸν ἰδοῦμε καὶ νὰ συνομιλήσουμε λίγο μαζί του.

– Ἐκάματε λάθος στὴν πορεία σας, τοὺς εἶπε ὁ π. Δανιήλ. Ὁ Δανιήλ ὁ Ἡσυχαστὴς δὲν εὐρίσκεται ἐδῶ, ἀλλὰ σὲ ἄλλο μέρος, στὸ Μοναστήρι Βορονέτς.

Καὶ ἀφοῦ τοὺς φιλοξένησε, ὅπως ἔπρεπε, τοὺς ἔδωσε ὁδηγίες πῶς θὰ φθάσουν στὴν Μονὴ Βορονέτς, πού εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ Ραρέου, πορεία μιᾶς ἡμέρας μὲ τὰ πόδια. Πράγματι, στὸ Μοναστήρι Βορονέτς εἶχε ζήσει ἓνας ὀνομαστός ἐρημίτης, ὁ Ἅγιος Δανιήλ ὁ Ἡσυχαστὴς, ὁ ὁποῖος εἶχε πεθάνει πρὶν ἀπὸ 4 αἰῶνες.

(ἔπεται συνέχεια)

(*) Γέροντος Πετρωνίου Τανάσε, Εἰκόνες πραότητος, σελ. 29-34, ἐκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», 2004. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.